

Tudi letos se bodo spet srečali. Tudi letos bo Libuško polje pri Pliberku spet prepolno z uniformami, plapolajočimi zastavami in napisi na tetoviranih ramah, ki drgnejo ob prepovedni zakon. Majice, »okrašene« s prepovedanimi simboli, pa bodo letos enostavno oblekli narobe. Bliža se 18. maj in letno srečanje ustašev.

KRATKA ZGODOVINA - ZAČETKI USTAŠEV

»Ustaša – hrvatska revolucionarna organizacija« je bilo skrajno-desničarsko, teroristično, tajno združenje, ki so ga Ante Pavelić in njegovi zaupniki ustanovili leta 1929 z razglasitvijo Kraljevine Jugoslavije. Po ustanovitvi so člani organizacije šli v tujino in se povezali s hrvaškimi organizacijami ter ustvarili paravojaške enote. Le-te se je potem izobrazilo v Ustaše podpirajoči fašistični Italiji v taboru na Madžarskem. Pozneje se je razvilo v fašistično gibanje.

Leta 1941 so po državnem udaru v Jugoslaviji ter sledečem napadu s strani nacistične Nemčije 10. aprila razglasili Neodvisno državo Hrvaško. Vodstvo države je prevzel Ante Pavelić. Na območju današnje Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine je nastala totalitarna diktatura

po vzoru nacionalsocialistične Nemčije. Prevzeli so Nürnberške rasne zakone in izvajali protisrbske in protijudovske ukrepe. Nadalje so samostojno upravljali koncentracijska taborišča. V koncentracijskem taborišču v Jasenovcu so umorili med 80.000 in 90.000 Srbov in Srbinj, Judov in Judinj, Romov in Rom ter političnih nasprotno usmerjenih.

PLIBERŠKI MIT

Pripadniki in pripadnice ustašev sledijo narativu, da so ustaši ter Hrvati in Hrvatice, ki so bili na begu, v času osvoboditve Koroške postali žrtve partizanov ter partizank in zaveznikov ter zaveznic.

25. maja 1945 je namreč prišlo do velikih spopadov. Nekaterе enote ustašev so 14. maja prišle na Libuško polje in navezale stik

Z belo-rdečim karom na oprsju

z britansko vojsko, da bi se ji vdali in tako preprečili, da padejo v jugoslovansko ujetništvo. Britanska vojska pa je odklonila kapitulacijo ustaških enot in tako so se morale vdati jugoslovanski narodnoosvobodilni vojski, ki jih je odpeljala na jugoslovanski teritorij. Na poti je prišlo do maščevalnih dejanj, zaradi katerih je bilo ubitih več deset tisoč ljudi. Vendar v nasprotju z mitom pa pri Pliberku nikoli ni prišlo do pobojev. Ti so se zgodili kasneje in na jugoslovanskem ozemlju. Nadalje dogodki v Pliberku ne predstavljajo edine predaje ustašev, temveč je le ena izmed mnogih tega časa.

SREČANJE USTAŠEV NA KOROŠKEM

»Spominjanje« trenutno organizira društvo »Počasni Bleiburški vod«. Pokrojitelstvo prireditve ima hrvaški parlament. Obiskovalci in obiskovalke zgodovinsko revizionistične obletnice so reaktionarji vseh

vrst: fašisti in fašistke, (neo-) nacionalsocialisti in nacionallistke, konservativci ter konservativke, hrvaški politiki ter političarke, itd. Ustaško srečanje velja za eno največjih srečanj skrajne desnice v Evropi. Leta 2015 je prišlo okrog 30.000 ljudi. Toda šele leta 2017 je prvič prišlo do večje razprave v medijih in leta 2018 potem do zakonskih zahtev. Aprila je okrajno glavarstvo Velikovec poverilo strokovnjaku za ustavno pravo Heinza Mayerja, da izdela pravno mnenje o srečanju ustašev. Mayer v svojem pravnem mnenju priporoča prepoved srečanja na Libuškem polju, toda okrajno glavarstvo se s tem ne strinja. Pravni razlog priporočila je »realna ocena pričakovanih dogodkov«. Na srečanju se je v preteklih letih vedno spet kršil zakon o prepovedi oživljanja nacionalistične miselnosti, lani je prišlo zato do sedem aretacij in devet prijav.

RAZISKOVANJE IN OPOZICIJA

Organizacija AK Pliberk/Bleiburg je s svojim delom pričel že leta 2016, v začetku leta 2017 pa so objavili blog <https://www.no-ustasa.at>. AK Pliberk/Bleiburg si je postavil kot cilj, obsežno razjasniti dogajanje, obravnavati tematiko v širokem kontekstu ter poimenovati protagoniste. Letos je izšla brošura »Mit o Pliberku«, ki je nastala iz večletnih raziskav organizacije. Brošura je sestavljena iz šestih člankov, ki predstavljajo različne vidike tematike: zgodovinsko ozadje, mit o Pliberku/Bleiburgu, zgodovino kraja spominske slovesnosti, potek uprizoritve in obiskovalce, vlogo oblasti in preostalih akterjev ter uporabo simbolov, ki se na dogodku pojavljajo.

Danes, 10. 5., bo AK Pliberk/Bleiburg v celovškem KSŠŠK v Spengergasse 7 s pričetkom ob 20. uri predstavil brošuro.

Nadalje so letos prvič najavljene tri demonstracije proti

srečanjem ustašev. 11. maja organizira Iniciativa proti shodom ustašev in neonacistov na Koroškem skupaj z Internacionalno federacijo uporniških organizacij (FIR) demonstracijo, ki se bo pričela ob 11. uri na glavnem trgu v Pliberku. Pri iniciativi sodeluje trenutno 25 organizacij nekdanjih upornikov in upornic ter antifašistov in antifašistk, združenja žrtev ter spominska združenja iz Avstrije, iz alpsko-jadranske regije itd.

Nato se srečajo prijatelji in prijateljice ter člani in članice Platforme radikalna levica 18. maja ob 9. uri pri železniški postaji Pliberk/Bleiburg v Drveši vasi.

Tretjo demonstracijo prireja »Kärnten Andas«. Udeleženci in udeleženke se bodo zavzeli za prepoved ustaškega in nacističnega srečanja na Koroškem. Demonstracija se prične 18. maja ob 10. uri pri železniški postaji Pliberk mesto.